

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**De Nieuwe En Naauwkeurige Neederlandse Hovenier,
Onderwyzende hoe hier te Lande, onder dit Climaat een
Thuin, met zyn Parken, Paaden, Glintingen en Heiningen
wel zal aangeleid, en hoe de Boomen aan ...**

Te Leyden, 1735

Agste Kapittel. Om het onderscheid van goede en kwaade Takken wel te
kennen

[urn:nbn:de:bsz:31-139361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-139361)

A G T S T E K A P I T T E L.

*Om het onderscheid van goede en kwaade Takken
wel te kennen.*

Indien iemand dit niet en weet nog waarneemt in 't uitsnoeyen der takken, zo kan hy ligt in plaats van een goede, een ganfch onvrugtbaare krygen; en daarom is het ten hoogften noodzaakelyk, dat iemand die wel weet te onderscheiden.

Daar zyn twee zekere en onfeilbaare kenteekenen om zo veel als de Fruit-boomen aangaat, met gewisse keure haar goede van de kwaade takken uit malkander te onderscheiden. Het eene deezer kenteekenen werd genoomen uit de verscheidentheid van haar stantplaats en oorsprong. En het andere, uit het onderscheid van haar hout-knoppen.

Raakende dan Eerst, de stantplaats der goede en haar oorsprong, zo zyn de takken om goed of vrugtbaar te weezen of te zullen werden, die geene welke alleenig voortkoomen uit de dunde takken of top-enden der geene die met de aanvang van de Lente op den Boom waaren overgebleeven, 't zy datze in 't laatste jaar, 't zy datze eenige Jaaren te vooren zyn gewassen.

Maar die uit den dikken Stam, of uit eenigen anderen ouden tak voortkoomen, 't zy dik of dun, is een kwaade en geen vrugtbaare tak, gelyk hier na nog breeder zal getoond werden; maar *gunstige Leezer*, en vat dit zo niet op, dat van zulken tak niet goeds zoude kunnen werden, of goede en vrugtbaare takken daar na zoude kunnen uitgeeven; want dus zouden wy ons zelve en de ervaarentheid teegen spreken, als welke (zo gezeid hebben,) men altemet die daar moet inbinden, om zo de reegelmaat niet alleen te behouden, maar om dat zulke takken, wel behandeld werdende, ten laatste goed en vrugtbaar hout zullen voortbrengen.

Ten Tweeden, moet men besluiten, dat alle booven of top-tak die dikker, zwaarder en langer werd bevonden als de geene die vlak daar onder staat, dat zulk een tak ondeugende is, en die moet der-

halven afgesneeden werden; want de bovenste reets sterker zynde, zal al het voedzel na zig trekken; en de onderste reeds zwakker weezende, zal kwynen en dikwils dood gaan; doet daar by, dat teere takken, als booven beweezen is, eer bloem-knoppen zullen maaken, als ooit de zwaare en dikke, want al het sap der dikke gedyd tot hout; te wecten, zoze overmatig sterk zyn, en die doen zo de onderste byzonder zwak en teer werden; ook moeten alle booven takken niet afgesneeden werden, want zo zoude men nooit een volmaakte en vrugbaaren Boom krygen, derhalven, zo moet men dikke, zwaare en meenigvuldige booven-takken afnyden of inkorten.

Het kenteeken der goede knoppen, is, dat langs de geheele tak deeze knoppen dik, wel gevoed en heel dicht by malkander zyn; maar der ondeugende, is het onderreinde der knoppen plat, kleinder, ja spitzer, niet doorvoed, en zyn heel wyd van malkander verspreid.

De zwakke goede, dat is, de geene die wel geplaatst zyn, en maar middel-maatig van dikte en lengte vallen, zyn om zo te spreken d'eigentlyke en zekere werktuigen om spoedig schoone en goede Vrugten te maaken; zo ziet men de bloem-knoppen, vroeg in 't voor-jaar zwellen, en de andere klein blyven en naauwlyks dikker werden, voor datze beginnen lof te maaken.

NEEGENDE KAPITTEL.

Wat eigentlyk sterke en zwaare Takken enz. zyn.

Elke reis als hier van sterke takken gewaagd werd, dat zyn de dikke en steevige takken, uit den Stam zelve of een zeer zwaare tak voortspruitende; en de zwakke, zynde de teere en dunne, als welke byna geen hout onder haar schors hebben; zo ook een sterken Boom, is een weeligtierende Boom, die veel schoone zwaare takken uitschiet; en zo een zwakke Boom is een kwynende, dat is, die heel weinig en schier altemaal niet dan kleine en teere lootjes schiet.

Ge-